

Utskottet för strategi och utveckling kallas till sammanträde

Tid: 2016-08-30 kl. 13:00

Plats: Kommunsalen

Öppnande, närvaro, justering

Beslutsärenden

1. **VA-plan för Orsa kommun**
(Göran Svensson, Camilla Björck, 14.30 - 15.00)
2. **Delårsrapport 2016**
(Sara Laggar, Johan Hult, 15.10 - 16.00)
Handlingarna delas ut på sammanträdet
3. **Medborgarlöfte i Orsa 2016**
4. **Ansökan om evenemangsstöd, Teaterföreställning i Hansjö**
Förslag till beslut
Att bidra med 7 500:- för föreställningen "Har tåget gått eller...?". Pengarna anslås från kommunens evenemangsbudget.
5. **Bemötande av revisorernas granskning av registrering av handlingar**
Förslag till beslut
Att anta yttrandet som svar på revisorernas granskning.
6. **Mål för verksamhetsområde Service och utveckling**

Informationsärenden

1. **Kostutredning 2016** (Linda Haglund, Ewa Tärnblom Eriksson, 13.00-14.00)
2. **Rapport om översyn av boendet för ensamkommande barn**
(Rose-Marie Borg, 14.00 - 14.30)
3. **Information om organisationsöversyn** (Ann-Therese Albertsson)

Delgivningar

1. SKL cirkulär 16:45 om budgetförutsättningar för åren 2016–2019
2. Protokoll Dalabanan föreningsstämma 2016-06-17 samt konstituerande möte
3. Protokoll servicenämnden IS/IT 2016-08-12
4. Småkoms nyhetsbrev 11 augusti 2016

Mikael Thalín
Ordförande

Camilla Staberg
Sekreterare

Beslut (1.)

PLAN VATTEN OCH AVLOPP

Version 0.9

ÅR 2017 - 2020

Förord

Arbetet med den kommunala VA planen har genomförts via en styrgrupp med tjänstemän från kommunledningskontoret, miljökontoret, stadsbyggnadskontoret och Nodava AB.

Kommunstyrelsens arbetsutskott förstärkt med ordförande från miljökontoret och Nodava AB har utgjort politisk styrgrupp.

Särskild vikt har lagts på dialog med Orsas medborgare. Fastighetsägare med enskild VA försörjning har fått en enkät som sammanställts. Medborgardialog hölls under tidig vår via möten på tre platser, Hansjö, Holen och Skattungbyn. Mötena var välbesökta.

Dessutom genomfördes tre möten (Hansjö, Hembygdsgården, Skattungbyn) under november månad i syfte att diskutera utkast VA plan innan planen färdigställs inför sedvanlig remiss och beslutsprocess.

Den kommunala VA planen utgår från en VA policy som anger utmaningar och mål för VA försörjningen i Orsa. Policyn ska vara beslutad av kommunfullmäktige.

Underlagsmaterial framgår av en VA översikt, där bland annat hänvisning sker till ett omfattande GIS - kartmaterial, som är avsett att ligga till grund för VA plan arbete under lång tid framöver.

Det finns flera syften med att kommunen tagit fram en kommunal VA plan men ambitionen har varit att inom ramen för gällande lagar och myndighetskrav främja;

- livskvalitet där alla invånare har ett hälsosamt dricksvatten och en närmiljö som inte är påverkad av avloppsvatten,
- säkerställa en långsiktig hållbar VA försörjning
- möjligheter att utveckla byarna i Orsa
- stimulera inflyttning, turism och företagande
- dialog mellan medborgare, tjänstemän och politiker

Kommunstyrelsens ordförande

Mikael Thalín

Vice ordförande

Marie Olsson

Innehåll

1	Inledning	1
2	Bakgrund och syfte	1
3	Skydd av vattentäkter och vattenresurser.....	2
3.1	Grundvattenresurser utanför allmän VA anläggning	2
3.2	Tillstånd och skyddsområden för allmänna vattentäkter	3
3.3	Skydd av enskilda vattentäkter.....	3
4	Kretslopp och resurshushållning.....	4
5	Allmän vatten- och avloppsförsörjning (Kommunalt vatten och avlopp)	4
6	Enskild VA försörjning.....	6
7	Kommunikation	10
8	Sammanställning av åtgärder med ansvar och tidplan.....	10
9	Konsekvensbeskrivning.....	13
10	Organisation under planperioden	16
11	Ordlista	16

Bilaga 1   Bedömningsutfall enskild VA försörjning

1 Inledning

Alla behöver vatten och vi har ett gemensamt ansvar att se till att även framtida generationer kan ta del av det fina vatten som vi idag har i Orsa. För att uppmärksamma utmaningarna och prioritera åtgärderna, för en hållbar försörjning av vatten och avlopp, har Orsa kommun arbetat fram en strategisk och långsiktig vatten och avloppsplan (VA-plan).

Planen har tagits fram genom förvaltningsövergripande arbete och diskussioner i politiskt forum. VA-planen ska användas under många år framåt och revideras vart 4:e år. Denna plan har en planperiod som gäller 2017 – 2020.

”Policy vatten och avlopp” har varit vägledande för prioriteringar och ställningstaganden i planen. Underlag och fakta som använts framgår av ”Översikt vatten och avlopp”. Båda dokumenten finns att tillgå på kommunens webbplats, www.orsa.se.

Planen innehåller:

- Bedömningsutfall enskild VA försörjning
- Åtgärder inom områdena *Skydd av vattentäkter och vattenresurser, Kretslopp och resursbushållning, Allmän vatten- och avloppsförsörjning och Kommunikation.*

Nästan 50 % av kommunens invånare är anslutna till allmänna anläggningar för dricksvatten som sköts av NODAVA AB som är delägt av Mora, Orsa och Älvdalens kommuner.

Övriga har egen försörjning, vid egen fastighet eller gemensamt. Orsa har jämförelsevis stor andel av befolkningen som har dricksvatten via föreningar (ca 32 %).

Det finns ca 1300 enskilda avloppsanläggningar varav ett fåtal drivs i föreningsform. Övriga är anslutna till allmänt (kommunalt) avlopp.

Förutsättningarna liksom standard på anläggningar varierar och i många fall kommer det att krävas insatser för att säkerställa en god försörjning av vatten och avlopp. Inte minst för att uppnå lagar och myndighetskrav.

2 Bakgrund och syfte

Huvudsyftet är att säkerställa att invånare och besökare i Orsa kommun har bra dricksvatten och ett omhändertagande av avloppsvatten som säkerställer en god livsmiljö. Orsa kommun arbetar för att upprätthålla en levande landsbygd med god livskvalitet och ett tryggt boende. Kommunen har ett ansvar för att planera och arbeta för att det finns en god försörjning av vatten och avlopp i kommunen.

Det finns lagar och krav som avser att skydda invånare från dricksvatten som kan vara hälsofarligt och säkerställa att vårt avlopp inte påverkar våra sjöar och vattendrag, badplatser och andra skyddsvärda miljöer.

När det finns behov av att lösa försörjningen av vatten eller avlopp för en viss bebyggelse har kommunen skyldighet att ordna allmänt VA. Länsstyrelsen kan ålägga kommunen att ordna allmänt VA.

Kommunen vill med VA-planen skapa sig en egen planering för att förvalta och utveckla kommunens försörjning av vatten och avlopp. VA-planen stödjer kommunens samhällsutveckling och medför att de hälso- och miljökrav som ställs på dricksvatten och avloppshantering kan prioriteras så att största möjliga nytta ges för de ekonomiska insatser som kommer att behövas.

Med VA-planen vill kommunen också bidra till en bättre hushållning med naturresurser, minska förbrukningen av vatten, minska energianvändningen och återföra näringsämnen från avloppet till jord- eller skogsbruk.

Planen samordnar planeringen från kommunens olika förvaltningar och kommunala bolag så att kommunen agerar på ett samordnat sätt.

Planen är också ett viktigt verktyg för att informera och kommunicera med invånare i kommunen gällande försörjningen av vatten och avlopp. På kommunens webbplats finns fortlöpande information om arbetet med VA-planen och dess genomförande.

3 Skydd av vattentäkter och vattenresurser

3.1 Grundvattenresurser utanför allmän VA anläggning

Sverige har i ett internationellt perspektiv mycket goda tillgångar på rent dricksvatten. Det gäller såväl ytvatten som grundvatten.

I Orsa kommun finns de främsta vattenresurserna i isälvsavlagringar (grusåsar) där Orsadeltat är den största. Från den tas bland annat vatten till Boggas vattentäkt som försörjer en stor del av Orsas invånare med dricksvatten.

Länsstyrelsen har i rapport 2012:02 "Vattenförsörjningsplan i Dalarnas län" angett de viktigare vattentillgångarna som bör skyddas och dessa är Orsadeltat som sträcker sig från Skattungsjön ned till Orsa sjön (klass 2 – viktig och skyddsvärd grundvattenförekomst av kommunalt intresse).

Under planperioden 2017 – 2020 är följande prioriterat;

Åtgärd	Motiv (varför)	Konsekvens (verklig effekt)
1. I samband med framtagande av översiktsplan redovisa vattenförsörjningsintressen för Orsa kommun	Stöd vid planering, exploatering, bygglov och tillståndsgivning Stödjer förslag till åtgärdsprogram för Bottenhavets vattendistrikt 2015-2021 Stödjer nationella och regionala miljömål Stödjer mål i VA policy.	Restriktioner för markanvändning och annan verksamhet som kan medföra risk för pågående eller framtida uttag av dricksvatten.
2. Utredda behov och förutsättningar till framtida vattenuttag från Orsa deltat (Skattungefältet)	Boggas vattentäkt har begränsade möjligheter ökade uttag Det finns framtida behov av ökat vattenuttag, bland annat som följd av expansion Grönklitt och utbyggnad allmänt VA Ingår som del i åtgärd 9.	Tydliggöra om nya vattentäkter kan anläggas och dess kapacitet och förutsättningar att iordningsställa dem (tillstånd, ekonomi, etc.).

3.2 Tillstånd och skyddsområden för allmänna vattentäkter

Inom den allmänna VA anläggningen skyddas vattentäkter via så kallade vattenskyddsområden.

De allmänna vattentäkterna Boggas och Torsmo har fastställt skyddsområde men det saknas för Grönklitt.

Enbart Boggas vattentäkt har tillstånd för vattenuttag.

Under planperioden 2017 – 2020 är följande prioriterat;

Åtgärd	Motiv (varför)	Konsekvens (verklig effekt)
3. Ta fram förslag till vattenskyddsområden för Grönklitt.	Skydda vattentäkter från föroreningspåverkan. Stödja förslag till åtgärdsprogram för Bottenhavets vattendistrikt 2015-2021 Stödja nationella och regionala miljömål Stödja mål i VA policy.	Höjd säkerhet leverans dricksvatten Begränsningar i mark- och vattenanvändning inom skyddsområdet

3.3 Skydd av enskilda vattentäkter

Enskilda vattentäkter saknar normalt skydd. Skydd kan dock erhållas genom att anta lokala hälsoskyddsföreskrifter. Ansvar för att genomföra åtgärder ligger på den ansvarige för vattentäkten. Kommunen bör dock vara rådgivande och ge stöd vid utformning av föreskrifterna.

Under planperioden 2017 – 2020 är följande prioriterat;

Åtgärd	Motiv (varför)	Konsekvens (verklig effekt)
4. Skydd via lokala hälsoskyddsföreskrifter ska initieras för alla enskilda gemensamma vattentäkter som har fler än 50 personer anslutna eller en produktion större än 10 m ³ /dygn	Skydda vattentäkter från föroreningspåverkan. Stödja förslag till åtgärdsprogram för Bottenhavets vattendistrikt 2015-2021 Stödja nationella och regionala miljömål Stödja mål i VA policy.	Höjd säkerhet leverans dricksvatten Begränsningar i mark- och vattenanvändning inom skyddsområdet Ökad trygghet invånare som är med i föreningar Kräver kommunal finansiering
5. Identifiera behov av lokala hälsoskyddsföreskrifter för mindre enskilda gemensamma vattentäkter inför nästkommande planperiod.	Skydda vattentäkter från föroreningspåverkan. Stödja mål i VA policy.	Se ovan

4 Kretslopp och resurshushållning

Miljöbalkens syfte är att skapa en god resurshushållning och en god livsmiljö även för kommande generationer. Inom VA försörjning avses främst kretslopp av näringsämnen (fosfor) från avlopp som ett prioriterat område, ex. återföring av slam från avloppsreningsverk. I Sverige finns det på många håll begränsningar (kvalitet, opinion, m.m.) som gör att slammet inte kan återföras till växtproduktion. I Orsa kommun används slammet till anläggningsjordar. En annan viktig resursfråga inom allmänt VA är den relativt stora mängden energi som åtgår för att förse invånare och besökare med VA försörjning. I Orsa kommun åtgår ca 1500 MWh/år, vilket motsvarar ungefär 75 villahushåll med en förbrukning på 20 000 kWh/år.

I den enskilda VA försörjningen är det svårare att skapa större effekter inom kretslopp och resurshushållning på grund av de mycket spridda anläggningarna. Inte desto mindre kan det vara av vikt att skapa grund för ett framtida samhälle som även lokalt är anpassat till en god resurshushållning.

Hushållning med energi samordnas med kommunens arbete med Energi- och klimatplan.

Under planperioden 2017 – 2020 är följande prioriterat;

Åtgärd	Motiv (varför)	Konsekvens (verklig effekt)
6. Utredda möjligheter för ett hållbart omhändertagande av avloppsslam. I ett första steg genomföra projekt torkning och förbränning av slam (Nodava i samarbete med IVL och Eon)	Bidra till en hållbar kommun Stödja nationella och regionala miljömål Stödja mål i VA policy.	Ökat kretslopp Minskat nyttjande av ändlig fosfor Ökad energiutvinning Minskat transportbehov av slam
7. Ta fram slamstrategi inkl. uppströmsarbete	Bidra till en hållbar kommun Säkerställa slammets kvalitet Stödja nationella och regionala miljömål Stödja mål i VA policy.	Ökade förutsättningar för att slam kan återanvändas i kretsloppet Minskad belastning av oönskade ämnen i naturen (kemikalier, läkemedel etc.)

5 Allmän vatten- och avloppsförsörjning (Kommunalt vatten och avlopp)

I Orsa kommun sköter och administrerar NODAVA AB den allmänna Va-anläggningen åt ägaren och huvudmannen Orsa Vatten och Avfall AB.

Den allmänna VA anläggningen lyder under lagen om allmänna vattentjänster vilket ställer särskilda krav på att upprätthålla en god VA standard. Lagen gäller även kommunens ansvar att ordna allmän VA försörjning.

Orsas allmänna VA försörjning sker via 3 vattenverk och 5 avloppsverk samt ca 20 mil VA ledningar. Debiterad mängd vatten uppgår till ca 270 000 m³/år.

Ledningsnätet är gammalt och behöver förnyas. Stora delar av vatten och avloppsanläggningarna i Orsa kommun byggdes under perioden 1955 – 1979. Detta innebär att stora delar av ledningsnätet är 40 – 60 år gammalt.

Dagvatten från städer och samlad bebyggelse har historiskt sett avletts samlat i ledningar. Det har visat sig att även dagvatten har påverkan på sin omgivning både vad gäller föroreningar och näringsämnen. Genom att dagvatten hitintills oftast har letts i ledningar till en samlad utsläppspunkt kan det uppstå höga halter och stora flöden till ett ibland litet och känsligt vattendrag. Stora flöden påverkar genom att de kan medföra översvämningar och erosion.

Framst de centrala delarna av Orsa har ett allmänt dagvattensystem utbyggt. Generellt eftersträvas LOD (Lokalt Omhändertagande av Dagvatten) och en hållbar dagvattenhantering vid planering i dagsläget. Detta innebär att avrinningen av dagvatten fördröjs och ska efterlikna vattnets naturliga förlopp.

Under planperioden 2017 – 2020 är följande prioriterat;

Åtgärd	Motiv (varför)	Konsekvens (verklig effekt)
8. Översyn av nuvarande verksamhetsområden och dess indelning i vatten, spill respektive dagvatten	Säkerställa att verksamhetsområdet är utformat enligt den ambition som fanns vid fastställandet	Tydligare för fastighetsägare vad som gäller
9. Genomför övergripande vägvalsutredning om framtida vatten- och avloppsförsörjning med beaktande av; - Boggas vattenverk saknar reservvattentäkt och har svårt att klara utökade vattenuttag - Bunk avloppsreningsverk har stora reinvesteringsbehov och begränsad tillståndskapacitet - Grönklitt har stora behov av ny eller utvecklad vatten- och avloppsförsörjning - Samordning framtida utbyggnad allmänt VA - Samordning Mora kommun och dess motsvarande utredning	Det finns stora begränsningar i förutsättningar att öka uttag av vatten och omhändertar avloppsvatten vid kommunens huvudvattentäkt och huvudreningsverk. Grönklitt har aviserat visioner om kraftig utbyggnad utöver befintliga planer. Förslag på nya detaljplaner kan lämnas in relativt omgående som ska behandlas. Nuvarande kapacitet och förutsättningar i Grönklitt för vattenförsörjning och omhändertagande av avloppsvatten begränsar denna vision. Utredning innefattar bland annat möjligheter att samordna VA försörjning i Grönklitt med utbyggnad av allmänt VA enligt kapitel 6. Alternativen är bland annat utveckling av befintliga VA anläggningar, nya VA	Klargöra alternativ och effekter för att lösa kommunens framtida VA utmaningar. Politiska beslutsunderlag. Underlag för ställningstaganden om ärenden enligt PBL (detaljplaner, bygglov, etc.)

	anläggningar och samordning med VA anläggningar i Mora som också genomgår större översyn med anledning av utbyggnad av allmänt VA i Mora)	
10. Ta fram förnyelseplan för reinvesteringar i ledningsnät baserad på Svensk vattens modell	Säkerställa långsiktigt VA försörjning Stödja nationella och regionala miljömål Stödja VA policy	Minskade utsläpp av avloppsvatten från reningsverk och ledningsnät Minskad energiförbrukning i pumpstationer och avloppsverk Eventuellt ökade investeringskostnader
11. Ta fram dagvattenprogram	Förebygga climateffekter Tydliggöra ansvar och roller Stödja förslag till åtgärdsprogram för Bottenhavets vattendistrikt 2015-2021 Stödja nationella och regionala miljömål Stödja VA policy	Minskade utsläpp av avloppsvatten från reningsverk och ledningsnät Minskad risk för översvämningar i bebyggelse

Se även ”Kretslopp och resurshushållning” där slam och energi redovisas.

6 Enskild VA försörjning

En kommun är skyldig enligt lagen om allmänna vattentjänster att ordna vattentjänster om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för områden med befintlig eller blivande bebyggelse.

Bedömningar om vilka områden som har störst behov att ordna vatten- och avloppsförsörjning i ett större sammanhang sker utifrån följande parametrar.

Bedömning om behoven sker utifrån följande parametrar;

- A. Antal fastigheter och dess nyttjandegrad
- B. Bebyggelseutveckling
- C. Förutsättningar försörjning av dricksvatten (störst vikt)
- D. Känslighet recipient och naturmiljö
- E. Funktion och förutsättningar ordna enskilda avlopp

Bedömning av möjligheter sker utifrån

- F. Kostnader för utbyggnad av allmän VA anläggning
- G. Samordningsvinster vid utbyggnad

I bilaga 1 framgår bedömningsutfall för områden i Orsa med utgångspunkt från dessa parametrar. Listan är vägledande för bedömning av behov och förutsättningar utbyggnad allmän VA anläggning. Listan är också ett underlag för planering, tillsyn och prioriteringar rörande framtida enskild VA försörjning.

Under den första planperioden, 2017 - 2020, bedöms delar av södra Orsa (Holen, Vångsgärde, Lisselhed, Lunden) vara det mest prioriterade området att utreda förutsättningarna till att ordna en långsiktigt hållbar VA försörjning. Området kan uppfylla kriterier för kommunal utbyggnadsskyldighet men kommunen vill klarlägga förutsättningar till detta innan ställningstaganden görs, senast vid nästa revidering av VA plan.

Motiven till detta är främst;

- Tryggad vattenförsörjning är central och kommunen vill ge Sörmedssjöns vattenförening möjlighet att utreda och bedöma sina långsiktiga möjligheter att säkerställa kvalitet och kvantitet i området.
- Klarlägga förutsättningar för vattenförsörjning samt enskilda avlopp, såväl status som förutsättningar att ordna lokala lösningar
- Skapa en dialog med berörda fastighetsägare och för ändamålet tillsätta VA rådgivningsresurs, se åtgärd 19, som kan vara stöd i arbetet med studera alternativa lösningar
- En stor andel av Orsas VA försörjning (avsevärt större än normalt) sker via enskilda lösningar och frågan om alternativ är därför principiellt viktig inför framtida ställningstaganden.
- Orsa kommun avser under 2017 färdigställa översiktsplan där särskilt södra Orsa förmodas anges som ett utvecklingsstråk. Detta väntas ge ökat stöd för prioriteringar om framtida VA försörjning i området.
- Nodava ska under de närmaste åren genomföra vägvalsutredning som väntas ge besked om framtida investeringar i den allmänna VA anläggningen, se åtgärd 9, vilket är särskilt viktigt då Orsa allmänna VA anläggning är förhållandevis liten (ekonomiskt).
- Nodava ska utveckla möjligheter och riktlinjer för fastigheter nära verksamhetsområden att ansluta sig, se åtgärd 13 och 14, genom dialog med fastighetsägare, vilket väntas ge stöd för att bedöma hur stort intresset för kommunalt VA är i områden där kommunen har goda möjligheter till anslutning
- Nodava ska också under de närmaste åren ta fram riktlinjer för utbyggnad och finansiering, se åtgärd 15-16, bland annat med stöd av pågående kommunal utbyggnad i Mora.

Med utgångspunkt från detta arbete avser sedan kommunen att fortsätta sitt planarbete med att säkerställa VA försörjningen i Orsa.

Det är viktigt att poängtera att VA situationen i Orsa bedöms kräva ett tydligt förbättringsarbete för att uppnå de krav och förväntningar som finns gällande enskild VA försörjning. I många områden finns behov som kan föranleda allmän utbyggnadsskyldighet.

Gemensamma lösningar ska stimuleras och teknikval ska beakta kretslopp och resurshushållning.

Utifrån tabell 1 bedöms således följande vara prioriterat under planperioden 2017 – 2020;

Åtgärd	Motiv (varför)	Konsekvens (verklig effekt)
12. Klarlägga förutsättningar framtida VA försörjning i södra Orsa.	Miljö- och hälsomässiga behov	Förbättrad försörjning dricksvatten

	Principiellt stöd för fortsatt planarbete för att trygga framtida VA försörjning	Minskad påverkan från enskilda avlopp
13. Utredda behov och möjligheter ansluta områden med fastigheter som ligger nära verksamhetsområdet till allmän VA anläggning Avtalslösningar eller, om det är mer ändamålsenligt utvidgning av verksamhetsområdet. Sker via dialog med fastighetsägare	Miljö- och hälsomässiga behov	Förbättrad försörjning dricksvatten Minskad påverkan från enskilda avlopp
14. Ta fram riktlinjer för att ansluta fastigheter som ej är ansluten till allmänt VA, både inom och nära verksamhetsområde med behov ur hälso- eller miljösynpunkt.	Ansluta fastigheter där avsikten varit eller är att dessa ska ingå i allmän vatten- och/eller avloppsförsörjning Stödja tillsynsarbetet Miljö- och hälsomässiga behov	Förbättrad försörjning dricksvatten Minskad påverkan från enskilda avlopp Rättvisa mellan fastighetsägare
15. Ta fram rutiner för utbyggnad av allmänt VA	Kvalitetssäkra den interna arbetsprocessen med ständiga förbättringar Säkerställa kommunikation med berörda fastighetsägare Stödja mål i VA policy	Effektivt genomförande av projekt Ökat förtroende och nöjdhet hos invånare
16. Ta fram finansieringsmodell för utbyggnad av allmänt VA	Underlätta hantering av taxor och finansiering Tydligare regelverk vid anslutningar Stödja mål i VA policy	Bättre ekonomisk planering Bättre arbetsprocesser med god transparens
17. Ta fram tillsynsplan för enskilda avlopp	Miljö- och hälsomässiga behov Stödja förslag till åtgärdsprogram för Bottenhavets vattendistrikt 2015-2021 Stödja VA policy	Förbättrad försörjning dricksvatten Minskad påverkan från enskilda avlopp

<p>18. Ta fram riktlinjer för bedömning enskilda avlopp</p>	<p>Anpassa bedömning till kommande råd från Havs- och vattenmyndigheten samt förutsättningar i Orsa kommun</p> <p>Stöd för upprättande av tillsynsplan för miljökontoret</p> <p>Stödja mål i VA policy</p>	<p>Minskad risk för skadlig lokal påverkan (ex dricksvattentäkter)</p> <p>Ökad ekonomisk hushållning</p>
<p>19. Tillsätta resurs för rådgivning och samordning av enskild VA försörjning, ex gällande</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumentation, kartor - föreningsutveckling - utbildning - skydd vattentäkter - samordning av inköp - utrustning - juridiskt stöd (lagstiftning, föreningsformer, mm) - bidrag och finansieringslösningar <p>Omfattning och ansvar ska utvecklas under den kommande planperioden, i syfte att hitta en långsiktig funktion som gynnar att enskilda VA föreningar kan fungera väl.</p> <p>Samordning med närliggande kommuner bör prioriteras.</p> <p>Resursen bör även ingå i kommunens VA plan grupp som ansvarar för planens genomförande.</p> <p>Åtgärden bör regleras via avtal med deltagande föreningar. Resursen är ej avsedd för att stödja enskilda fastigheters behov, dock kan stöd ges för att bilda föreningar.</p>	<p>Tillmötesgå behov som framkommit via medborgarmöten</p> <p>Stödja enskild VA försörjning i de fall där allmänt VA inte är aktuellt i närtid</p>	<p>Förbättrad försörjning dricksvatten</p> <p>Minskad påverkan från enskilda avlopp</p> <p>Ökad ekonomisk hushållning</p> <p>Långsiktig utveckling av föreningar i byar</p>

Möjlighet till bidragsfinansiering ska undersökas		
---	--	--

7 Kommunikation

VA försörjningen påverkar Orsa kommun som samhälle och dess invånare och besökare och det är flera allmänna organisationer som berörs av VA frågor i sitt arbete.

Kommunikation är en mycket viktig del i att uppnå planens ambitioner.

Kommunikation ska, om inte annat anges, beredas i VA plan gruppen och förankras i dess politiska styrgrupp.

Under planperioden 2017 – 2020 är följande prioriterat;

Åtgärd	Motiv (varför)	Konsekvens (verklig effekt)
20. Plan för kommunikation	Förenkla information och kommunikation under planperioden Kommunens web plats Seminaries Enkäter Se även åtgärd 19	Ökad effektivitet Förbättrad försörjning dricksvatten Minskad påverkan från enskilda avlopp

8 Sammanställning av åtgärder med ansvar och tidplan

Följande tabell sammanställer åtgärder med ansvar och tid som anges i VA planen.

Åtgärd	Ansvar	Tid (klart)	Beslutsinstans
1. I samband med framtagande av översiktsplan redovisa vattenförsörjnings-intressen för Orsa kommun	Kommunstyrelsen	2017 ¹	Kommunfullmäktige
2. Utredda behov och förutsättningar till framtida vattenuttag från Orsa delat (Skattungefältet)	Nodava	2020	Styrelse Orsa Vatten och Avfall AB
3. Ta fram förslag till vattenskyddsområden för Grönklitt	Nodava	2018	Länsstyrelsen
4. Skydd via lokala hälsoskyddsföreskrifter ska initieras för alla enskilda gemensamma vattentäkter som	Kommunstyrelsen	2020	Kommunfullmäktige

¹ I samband med att översiktsplan antas

har fler än 50 personer anslutna eller en produktion större än 10 m ³ /dygn			
5. Identifiera behov av lokala hälsoskyddsföreskrifter för mindre enskilda gemensamma vattentäkter inför nästkommande planperiod.	VA plan grupp	2020	Förankras i politisk styrgrupp
6. Utredda möjligheter för ett hållbart omhändertagande av avloppsslam. I ett första steg genomföra projekt torkning och förbränning av slam (Nodava i samarbete med IVL och Eon)	Nodava	2020	Orsa Vatten och Avfalls styrelse
7. Ta fram slamstrategi inkl. uppströmsarbete	Nodava	2020	Orsa Vatten och Avfalls styrelse
8. Översyn av nuvarande verksamhetsområden och dess indelning i vatten, spill respektive dagvatten	Nodava	2017	Kommunfullmäktige
9. Genomför övergripande vägvalsutredning om framtida vatten- och avloppsförsörjning med beaktande av; <ul style="list-style-type: none"> - Boggas vattenverk saknar reservvattentäkt och har svårt att klara utökade vattenuttag - Bunk avloppsreningsverk har stora reinvesteringsbehov och begränsad tillståndskapacitet - Grönklitt har stora behov av ny eller utvecklad vatten- och avloppsförsörjning - Samordning framtida utbyggnad allmänt VA - Samordning Mora kommun och dess motsvarande utredning 	Nodava	2017	Orsa Vatten och Avfalls styrelse
10. Ta fram förnyelseplan för reinvesteringar i ledningsnät baserad på Svensk vattens modell	Nodava	2020	Orsa Vatten och Avfalls styrelse
11. Ta fram dagvattenprogram	Kommunstyrelsen	2017	Kommunfullmäktige

12. Klarlägga förutsättningar framtida VA försörjning i södra Orsa.	VA plan grupp	Årlig avstämning	Politisk styrgrupp
13. Utredda behov och möjligheter ansluta områden med fastigheter som ligger nära verksamhetsområdet till allmän VA anläggning Avtalslösningar eller, om det är mer ändamålsenligt utvidgning av verksamhetsområdet. Sker via dialog med fastighetsägare	Nodava	2020	Orsa Vatten och Avfalls styrelse
14. Ta fram riktlinjer för att ansluta fastigheter som ej är ansluten till allmänt VA, både inom och nära verksamhetsområde med behov ur hälso- eller miljösynpunkt.	VA plan grupp	2017	Förankras i politisk styrgrupp
15. Ta fram rutiner för utbyggnad av allmänt VA	VA plan grupp	2017	Förankras i politisk styrgrupp
16. Ta fram finansieringsmodell för utbyggnad av allmänt VA	Nodava	2017	Förankras i politisk styrgrupp
17. Ta fram tillsynsplan för enskilda avlopp	Miljökontoret	2017	Miljönämnden
18. Ta fram riktlinjer för bedömning enskilda avlopp	Miljökontoret	2017	Miljönämnden
19. Tillsätta resurs för rådgivning och samordning av enskild VA försörjning, ex gällande - dokumentation, kartor - föreningsutveckling - utbildning - skydd vattentäkter - samordning av inköp - utrustning - juridiskt stöd (lagstiftning, föreningsformer, mm) - bidrag och finansieringslösningar Omfattning och ansvar ska utvecklas under den kommande planperioden, i syfte att hitta en	VA plan grupp	2017	Kommunstyrelsen

<p>långsiktig funktion som gynnar att enskilda VA föreningar kan fungera väl.</p> <p>Samordning med närliggande kommuner bör prioriteras.</p> <p>Resursen bör även ingå i kommunens VA plan grupp som ansvarar för planens genomförande.</p> <p>Åtgärden bör regleras via avtal med deltagande föreningar. Resursen är ej avsedd för att stödja enskilda fastigheters behov, dock kan stöd ges för att bilda föreningar.</p> <p>Möjlighet till bidragsfinansiering ska undersökas</p>			
20. Plan för kommunikation	VA plan grupp	2017	Politisk styrgrupp

9 Konsekvensbeskrivning

Konsekvenserna av VA planen syftar sammantaget till att skapa en långsiktigt hållbar VA försörjning i Orsa kommun. Effekten av VA planen och dess åtgärder sammanfattas utifrån VA policyns hållbarhetsmål.

Miljö: Påverkan yt- och grundvatten, kretslopp, resurshushållning

Ekonomi: Ekonomiska konsekvenser för medborgare i Orsa

Socialt: Hälsa, livskvalitet, boendetrygghet, likställighet, etc.

Bedömningen sker i tre nivåer;

- ++ Betydande förbättring
- + Mindre betydande förbättring
- 0 Ingen betydande förändring
- Mindre betydande försämring
- Betydande försämring

Åtgärd	Miljö	Ekonomi	Socialt
1. I samband med framtagande av översiktsplan redovisa vattenförsörjnings-intressen för Orsa kommun	0	0	++
2. Utredda behov och förutsättningar till framtida vattenuttag från Orsa deltat (Skattungefältet)	0	0	++
3. Ta fram förslag till vattenskyddsområden för Grönklitt	+	0	+
4. Skydd via lokala hälsoskyddsföreskrifter ska initieras för alla enskilda gemensamma vattentäkter som har fler än 50 personer anslutna eller en produktion större än 10 m ³ /dygn	+	0	++
5. Identifiera behov av lokala hälsoskyddsföreskrifter för mindre enskilda gemensamma vattentäkter inför nästkommande planperiod.	+	0	++
6. Utredda möjligheter för ett hållbart omhändertagande av avloppsslam. I ett första steg genomföra projekt torkning och förbränning av slam (Nodava i samarbete med IVL och Eon)	++	0	0
7. Ta fram slamstrategi inkl. uppströmsarbete	++	0	0
8. Översyn av nuvarande verksamhetsområden och dess indelning i vatten, spill respektive dagvatten	0	0	+
9. Genomför övergripande vägvalsutredning om framtida vatten- och avloppsförsörjning med beaktande av; <ul style="list-style-type: none"> - Boggas vattenverk saknar reservvattentäkt och har svårt att klara utökade vattenuttag - Bunk avloppsreningsverk har stora reinvesteringarbehov och begränsad tillståndskapacitet - Grönklitt har stora behov av ny eller utvecklad vatten- och avloppsförsörjning - Samordning framtida utbyggnad allmänt VA - Samordning Mora kommun och dess motsvarande utredning 	++	0	++
10. Ta fram förnyelseplan för reinvesteringar i ledningsnät baserad på Svensk vattens modell	+	0	+
11. Ta fram dagvattenprogram	++	0	0

12. Klarlägga förutsättningar framtida VA försörjning i södra Orsa.	++	0	++
13. Utredda behov och möjligheter ansluta områden med fastigheter som ligger nära verksamhetsområdet till allmän VA anläggning Avtalslösningar eller, om det är mer ändamålsenligt utvidgning av verksamhetsområdet Sker via dialog med fastighetsägare	++	0	++
14. Ta fram riktlinjer för att ansluta fastigheter som ej är ansluten till allmänt VA, både inom och nära verksamhetsområde med behov ur hälso- eller miljösynpunkt.	++	0	++
15. Ta fram rutiner för utbyggnad av allmänt VA	0	+	+
16. Ta fram finansieringsmodell för utbyggnad av allmänt VA	0	++	+
17. Ta fram tillsynsplan för enskilda avlopp	++	--	++
18. Ta fram riktlinjer för bedömning enskilda avlopp	++	0	++
19. Tillsätta resurs för rådgivning och samordning av enskild VA försörjning, ex gällande - dokumentation, kartor - föreningsutveckling - utbildning - skydd vattentäkter - samordning av inköp - utrustning - juridiskt stöd (lagstiftning, föreningsformer, mm) - bidrag och finansieringslösningar Omfattning och ansvar ska utvecklas under den kommande planperioden, i syfte att hitta en långsiktig funktion som gynnar att enskilda VA föreningar kan fungera väl. Samordning med närliggande kommuner bör prioriteras. Resursen bör även ingå i kommunens VA plan grupp som ansvarar för planens genomförande. Åtgärden bör regleras via avtal med deltagande föreningar. Resursen är ej avsedd för att stödja enskilda fastigheters behov, dock kan stöd ges för att bilda föreningar.	0	+	++

Möjlighet till bidragsfinansiering ska undersökas			
20. Plan för kommunikation	0	0	++

10 Organisation under planperioden

Under planperioden ska en VA plan grupp finnas som ansvarar för att planera, samordna och följa upp VA planen samt årligen samordna svar till Vattenmyndigheten. Gruppen ansvarar även för att initiera nästa revidering av VA plan för nästkommande planperiod.

Gruppen består av ansvarig tjänsteman från kommunledningskontor, NODAVA, miljökontor och plankontor. Sammankallande är kommunledningskontoret (Kommunchef). Gruppen kan adjungera in fler personer efter behov. Gruppen bör genomföra minst fyra möten per år.

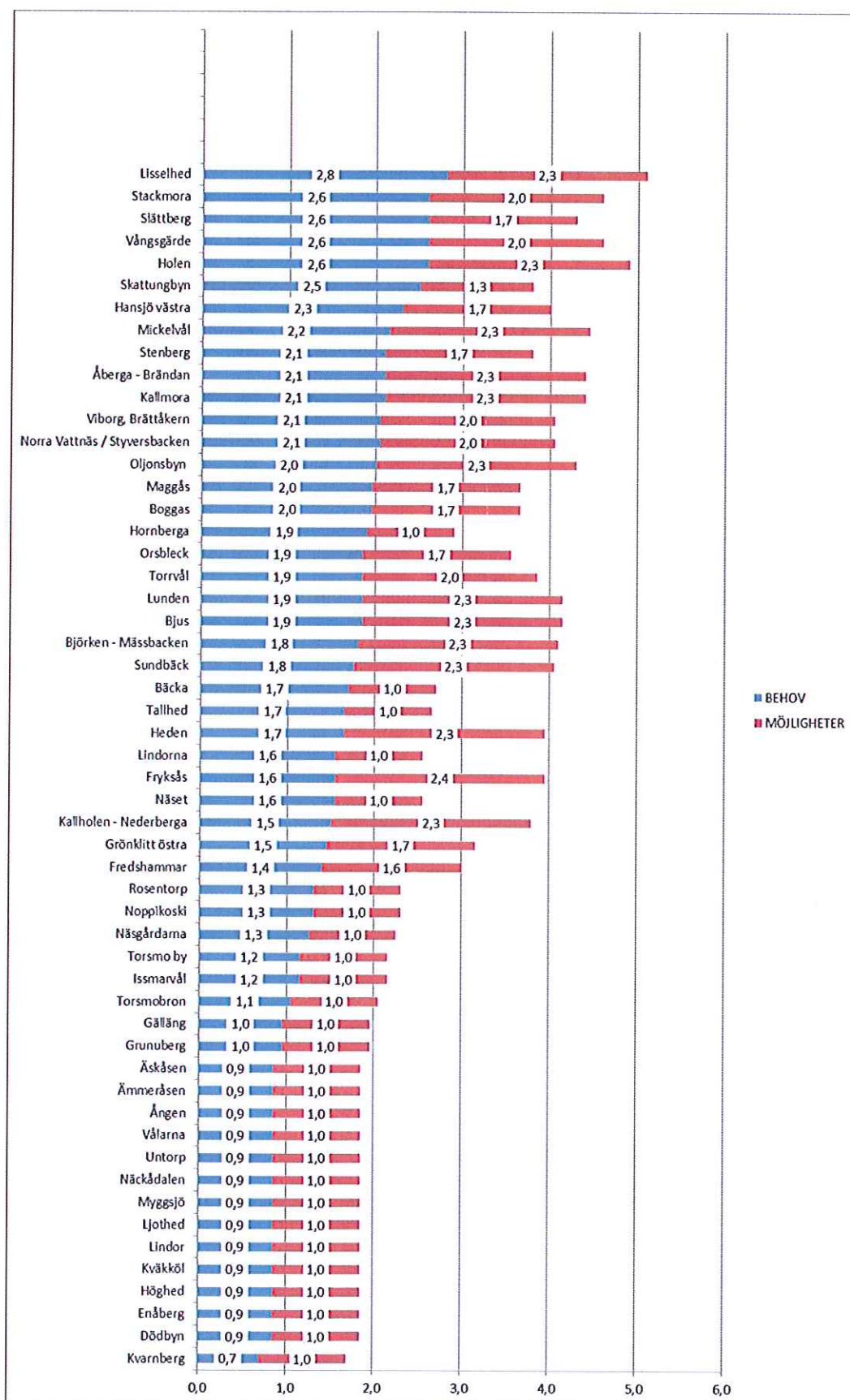
En politisk styrgrupp föreslås utses att gälla under planperioden med ansvar att utgöra samrådspart till VA plan gruppen i strategiska ställningstaganden och vägval samt vara beredande i ärenden som behöver beslutas i KS-KF. Gruppen ska sammankallas minst 1 gång per år, helst inför kommande budgetprocess.

11 Ordlista

<i>Allmän VA-anläggning</i>	<i>En VA-anläggning som kommunen har rättsligt bestämmande över och som har ordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV)</i>
<i>Avlopp</i>	<i>Samlingsnamn för spillvatten, dagvatten samt dränvatten.</i>
<i>Dagvatten</i>	<i>Ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten.</i>
<i>Enskild VA-anläggning</i>	<i>En VA-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en allmän VA-anläggning.</i>
<i>Gemensambetsanläggning</i>	<i>En enskild VA-anläggning (se ovan) som inrättats för två eller flera delägare gemensamt.</i>
<i>LAV</i>	<i>Lagen om allmänna vattentjänster.</i>
<i>LAV 6§ om Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster:</i>	<p><i>Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall Kommunen:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Bestämna det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och</i> <i>2. Se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va- anläggning.</i>
<i>Nodava AB</i>	<i>Driftbolag samägt mellan Mora, Orsa och Älvdalens kommuner med uppgift att sköta den allmänna VA anläggningen</i>

<i>Orsa Vatten och Avfall AB</i>	<i>Helägt av Orsa kommun. I detta bolag ligger ägandet av VA- och avfallsanläggningar.</i>
<i>Riktlinjer</i>	<i>En riktlinje innehåller anvisningar om hur en fråga ska hanteras. Den är vägledande i hur tjänstemän bör agera.</i>
<i>Rutiner</i>	<i>Rutiner anger en arbetsbeskrivning och är mer konkret än riktlinjer.</i>
<i>VA-anläggning</i>	<i>En anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadsbus eller annan bebyggelse.</i>
<i>Verksamhetsområde</i>	<i>Det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.</i>

Bilaga 1. Bedömningsutfall enskild VA försörjning

Polisen

**ORSA
KOMMUN**

Medborgarlöfte i Orsa 2016

Inledning

Medborgarlöften är en ny del i polisen och kommunens samverkan i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Löftet utgår från en lokal kartläggning där en problembild tagits fram och prioriterats utifrån dialoger som genomförts med medborgare och medarbetare, utifrån kunskap som polisen och kommunen besitter samt utifrån brottsstatistik. Den lokala problembilden kommer att vara utgångspunkt för arbetet i medborgarlöfena.

Problembild

En problembild som uppmärksammas vara närvarande i Orsa kommun och som utgör en otrygghet för medborgarna är trafiken, och främst i form av ett motorrelaterat busliv. Ur dialogerna framkommer det att det är vanligt förekommande att ungdomar på kvällar och nätter buskör samt skapar störning för allmänheten genom sitt busliv.

Ur dialogerna framkommer upplevelser av att det i allmänhet finns en dålig respekt för hastighetsbegränsningar.

Körkortslösa och/eller påverkade förare utgör en stor otrygghet för övriga trafikanter.

Många upplever också en frånvaro av polis. Genom föreslagna löften får vi en ökad upplevd närvaro och kan göra insatser som ger breda genomslag i problemgrupperna.

Effekt

- En ökad trygghet för medborgarna genom en tryggare trafiksituation och utemiljö i området.
- Fånga upp ungdomar i riskzon.
- Fånga upp personer i missbruk.

Uppföljning

Arbetet med medborgarlöftet kommer att följas upp och utvärderas för att se om arbetet har haft effekt. En viktig del i uppföljningen kommer att vara dialog med medborgare i området, samt statistisk jämförelse.

Tidsram

Aktiviteterna för detta medborgarlöfte ska påbörjas senast 30 september och pågå till och med 31 maj 2017.

Kommunikation med medborgarna

Medborgarlöftet ska kommuniceras till medborgarna i samband med att det börjar gälla, genom följande kanaler:

- Gemensamt pressmeddelande och pressträff.
- Kommunens respektive polisens hemsidor.
- Notiser på polisens respektive kommunens Facebooksidor.

Medborgarlöften

Polis lovar att..

- Genomföra trafikkontroller (inkl. hastighet-, beteende & alkohol-drogkontroller) vid minst 15 tillfällen.
-
- Genomföra trygghetsvandringar tillsammans med kommun.

Orsa Kommun lovar att..

- Se över och åtgärda den fysiska trafikmiljön på prioriterade platser.
- Se över belysning och miljö för att förbättra den fysiska miljön totalt sett.
- Fortsatt stöd för och satsning på aktiviteter för barn och unga för att erbjuda dem en meningsfull fritid.

Orsa 16.09.15.

.....
Mikael Thalín, kommunalråd Orsa

.....
Rune Lindbom, lokalpolisområdeschef
Mora, Malung/Sälen

Beslut (4)

Kommunledningskontoret
Jan Bäckman

Kommunstyrelsen

Ansökan om evenemangsstöd, Teaterföreställning i Hansjö

Sammanfattning av ärendet

Mora, Orsa, Rättvik scen- och riksteaterförening har ansökt om 7 500:- i evenemangsstöd för föreställningen "Har tåget gått eller...?" med Friteatern i Hansjö bygdegård den 30 oktober.

Beslutsunderlag

Riksteaterföreningen avser att i samarbete med Bygdegårdsföreningen anordna teaterföreställning med Friteatern den 30 oktober. Den totala budgeten omfattar 21 000:-. Beräknade biljettintäkter är 8 000:-, Småplatsstöd från Riksteatern Dalarna är beviljat med 4000:-, Studieförbundet bidrar med 1500:- och resterande 7 500:- söks från Orsa kommun.

Föreningen söker alltid bara medel från den kommun där evenemanget genomförs.

Föreställningen riktar sig till ungdomar och vuxna, men även barn är välkomna i publiken.

Just teaterverksamhet har varit sparsamt förekommande i kommunen.

Förslag till beslut

Att bidra med 7 500:- för föreställningen "Har tåget gått eller...?". Pengarna anslås från kommunens evenemangsbudget.

Sändlista

Mora, Orsa, Rättvik scen- och riksteaterförening

Ann-Therese Albertsson
Kommunchef

Orsa kommun

Ansökan om evenemangsstöd

Ankon	stäm
ORSA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN	
2016-07-05	
OK KS 2016/00187, 864	

Syftet med evenemangsstödet är att locka evenemang till Orsa med omnejd. De evenemang som Orsa kommun vill stödja ska bidra till att förstärka bilden av Orsa för både medborgare och besökare. Det innebär att evenemangen blir en viktig utvecklingsfaktor! Det ska vara kul - och så enkelt som möjligt - att arrangera evenemang i Orsa.

Stöd går i första hand till evenemang som i huvudsak lever upp till följande kriterier:

- Evenemanget ska bidra till ett rikt och inspirerande utbud för Orsabor - och besökare
- Evenemanget ökar kännedomen om Orsa i världen
- Evenemanget befäster den bild av Orsa som vi vill visa upp
- Evenemanget ökar antalet besökare eller företag till Orsa
- Evenemanget har en hög kvalitet
- Evenemanget är långsiktigt och utvecklingsbart
- Evenemanget bidrar till att utveckla Orsa som boende, företags- och besöksort
- Evenemanget ska följa Orsa kommuns vision och värdegrund

En ekonomisk och verksamhetsmässig slutredovisning ska upprättas och tillställas kommunstyrelsen efter att evenemanget har genomförts.

Till denna ansökan ska följande bifogas

Beskrivning av evenemangets

- Mål
- Innehåll
- Tidplan
- Ekonomiska åtaganden

Ansökningar behandlas fortlöpande under året.

Föreningens namn Mora, Orsa, Rättviks Sönn- och Riksstämeförening		
Kontaktperson Eva Jansson	Telefonnummer	E-postadress
Ordförande Eva Jansson	Telefonnummer "	E-postadress "
Kassör Stina Östberg	Telefonnummer	E-postadress
Sökt belopp 7500	Plusgiro	Bankgiro 679-5611
Datum 16.07.03	Namnteckning firmatecknare Eva Jansson	

Skicka ansökan till
Orsa kommun • KLK • BOX 23 • 794 21 ORSA

Bilaga
till Ansökan om evenemangsstöd för teaterföreställning i Hansjö

Till ansökan bifogas enligt kommunens riktlinjer

Mål

Innehåll

Tidsplan

Ekonomiska åtaganden

Historik

Hansjö bygdegårdsförening har under de senaste åren arrangerat lyckade teaterevenemang med Friteatern. Ung som gammal, både från Hansjö, övriga byar och andra kommuner (t.ex. Mora och Älvdalen), kommer till de familjära tillställningarna.

Hansjö bygdegård lämpar sig utomordentligt väl som teaterlokal och det lokala engagemanget i bygdegårdsföreningen är det bara att gratulera till.

Riksteaterföreningen startades för att Orsa, Mora och Rättvik lättare skulle kunna ta del av Riksteatern Dalarnas småplatsstöd och stöd till barn- och familjeföreställningar. I och med att riksteaterföreningen nu samverkar med en byarrangör i Orsa så tillförs 4000 kr. som annars hade behövts sökas från kommunen. Summan som nu sökes landar alltså på 7500 kr. istället för 11 500 kr. för en professionell teaterföreställning, vilket ju är väldigt lågt.

Mål

Mora, Orsa, Rättvik Scen- och Riksteaterförening arrangerar olika evenemang med professionella aktörer, men bara tillsammans med lokala arrangörer. Vi ser Hansjö bygdegårdsförening som en stark samarbetsförening och lokal arrangör och vårt gemensamma mål är dels att få ett fullsatt evenemang vid föreställningen "Har tåget gått, eller...?" – ett musikaliskt drömdrama om ett avgångsnederlag. Dels att få ett sug efter teater både i Hansjö och i Orsa.

Innehåll

Föreställningen vänder sig till ungdomar och vuxna, och visst kan man ta med sig barn – alla får ut sitt. Innehållet i pjäsen är av existensiell art och publiken dras med tack vare både varm humor, musik och att mötet med publiken tas på allvar. Friteatern har en nära spelstil och publiken känner trygghet med både skådespelarna och arrangörerna.

Infoblad om föreställningen bifogas.

Tidsplan

I dagsläget är datum, tid och plats klart.

Det är också klart med stöd från Riksteatern Dalarna och Studieförbundet.

I början av oktober sätts affischer upp och flyers delas ut i brevlådorna, bibliotek m.fl. platser i Orsa. Materialet kommer från Friteatern.

Vi och bygdegårdsföreningen pratar med folk i byn med omnejd om den kommande föreställningen och biljettbokningar tas emot.

Pressmeddelande skickas ut till press och kommunens informatör, av Friteatern. Detta görs i ett pressmeddelande där även föreställningar som ges i Mora och Rättvik samma helg, ingår. Fler föreställningar ger ökat intresse från media att bevaka och ger ökat intresse för människor att komma.

Veckan före stämmer vi, bygdegårdsföreningen och Friteatern av det sista. Speldagen söndag 30 oktober, så kommer Friteatern kl.12.00 för att lasta in. Bygdegårdsföreningen har ett par personer på plats för bärhjälp.

Ca. 14.00 kommer de som har hand om kaffet i pausen för att förbereda.

16.00 börjar föreställningen

18.15 är det publiktack sedan avsmink och utlast.

Ca 21.00 är allt packat och vi arrangörer sätter oss en stund med Friteatern för att pusta ut och reflekta över kvällen och ..livet?

Bygdegårdsföreningen och riksteaterföreningen är ideella arrangörer så vi tar ett arrangemang i taget. Tidsplan för kommande föreställningar (för det blir förhoppningsvis fler framöver) kommer när vi känner att det är dags.

Ekonomiska åtaganden

Kostnader för föreställningen inkl. allt: 20 000 kr.

Hyra bygdegården och övriga kostnader: 1000 kr.

Summa: 21 000 kr.

Intäkter:

Beräknade biljettintäkter: 8000 kr.

Stöd från Riksteatern Dalarna, småplatsstöd: 4000 kr. (sökta och beviljat)

Stöd från Studieförbundet: 1500 kr. (sökta och beviljat)

Stöd från Orsa kommun: 7500 kr. (sökas härmed)

Summa: 21 000 kr.

Om någon skulle undra, så har föreningen som spänner över tre kommuner, helt och hållet delat upp ekonomin, så att det stöd som sökes från Orsa kommun, kommer bara och endast evenemang i Orsa till godo. Detta speglas även i kalkylen ovan.

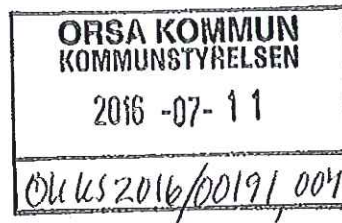
Mors-riksteaterförening

Eva Janstad, ordförande

160703 Eva Janstad

Beslut (5)

Orsa kommun
Revisorerna

MISSIV

Till kommunstyrelsen

Granskning- Registrering av handlingar

PwC har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning i syfte att säkerställa att myndigheterna i Orsa kommun registrerar allt förvarar handlingar på ett korrekt sätt och i enlighet med lagstiftningen

Granskningen visar att det finns brister i kommunstyrelsens organisering och registrering/förvaring av allmänna handlingar. Bristerna finns beskrivna i bifogat PM.

Revisorerna önskar kommunstyrelsens svar och kommentarer över granskningen senast den 1 september 2016.

Orsa den 5 juli 2016

Elsmari Laggår-Bärjegård
Ordf.

PM

Översiktlig granskning av handlingshantering i Orsa kommuns myndigheter

Inledning

Orsa kommuns nya politiska organisation trädde i kraft den 1 januari 2015. Det innebär att kommunstyrelsen idag, jämfört med tidigare, nu även är huvudman och ansvarig för verksamheterna inom socialtjänst och grundskolan förutom de områden som låg under kommunstyrelsens ansvarsområde i den tidigare organisationen.

Kommunstyrelsen är tillsammans med övriga nämnder, miljönämnden och byggnadsnämnden att betrakta som myndigheter i enlighet med tryckfrihetsförordningen (TF) . TF är den lagstiftning som tillsammans med Offentlighets och sekretesslagen, OSL, beskriver hur allmänna handlingar skall hanteras inom myndigheter. En av de viktigaste hörnstenarna i offentlighetsprincipen är att myndigheters allmänna handlingar skall registreras alternativt hållas ordnade inom en myndighet. Definitionen på en allmän handling är att den har inkommit till, upprättats hos eller förvarats hos myndighet. Registreringsskyldigheten framgår av OSL 5 kap 1§ . Att registrera en handling i en myndighet innebär att man "bekräftar" att en handling existerar. Registreringen har också en funktion för att organisera en myndighets handlingar. En handling som inte är registrerad alt. hålls ordnad existerar i princip inte och kan därmed inte lämnas ut till den som så önskar.

Det huvudsakliga syftet med offentlighetsprincipen är att all verksamhet som bedrivs inom offentliga myndigheter skall bedrivas med största möjliga transparens i meningen att medborgarna kontinuerligt skall kunna följa myndigheternas verksamheter. Det innebär att inkomna handlingar och utskickade handlingar från en myndighet omfattas av registreringskraven.

Det finns i Orsa kommun sedan 2009 en fastställd rutin för post och e-posthantering. I den framgår att inkommande papperspost sorteras på kommunens vaktmästeri och distribueras till berörda avdelningar och förvaltningar. I rutinen framgår också att inkommen e-post skall läsas dagligen och att man vid frånvaro dels skall ange annan kontaktperson samt dels att man skall vidarebefordra sin e-post till annan kontaktperson.

I kommunen finns ett ärendehanteringssystem, Public 360 som infördes våren 2015, som även är det system där man registrerar/diarieför allmänna handlingar. Kommunledningskontoret har i samband med införandet av det nya systemet genomfört ett antal utbildningar i kommunens samtliga förvaltningar i ärendehantering och registrering.

Syfte med granskningen

Syftet med granskningen är att få svar på frågan om myndigheterna i Orsa kommun

registrerar allmänna handlingar på ett korrekt sätt och i enlighet med lagstiftningens regler.

Granskningskommentarer

Kommunstyrelsen

Kommunsekreteraren är huvudregistrator inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Som ersättare finns koordinatör på kommunledningskontoret. Sortering av posten sker i kommunens vaktmästeri. Den post som kommer in till kommunledningskontoret registreras av kommunsekreteraren alt. koordinatör. Den post som från vaktmästeriet distribueras direkt till barn- och utbildning samt socialtjänst- och omsorg skall registreras av administratörer på dessa enheter. Dock har kommunens huvudregistrator inte tillgång till skolans och socialas diarium. Det innebär att kommunstyrelsens huvudregistrator inte har kontroll över myndigheten kommunstyrelsens samtliga allmänna handlingar. Det är en brist och måste åtgärdas.

När det gäller expedierade handlingar, dvs handlingar som skickas ut från myndigheten, finns en osäkerhet om dessa registreras/diarieförs på ett korrekt sätt. När det gäller hantering av e-post finns också en osäkerhet om samtliga dessa handlingar hanteras och registreras på ett korrekt sätt.

Det saknas en aktuell dokumenthanteringsplan för kommunstyrelsen.

Sammantaget innebär detta att det finns brister i kommunstyrelsens hantering av allmänna handlingar.

Miljönämnden

Granskningen visar att miljönämnden i stort hanterar sina handlingar på ett tillförlitligt och korrekt sätt. Dock finns en viss osäkerhet om e-posten hanteras och registreras fullt ut.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden i Orsa har en gemensam förvaltning med byggnadsnämnden i Mora kommun. Förvaltningskontoret ligger i Mora. De handlingar som kommer in till myndigheten registreras i public 360 på respektive kommun. Granskningen visar att det sker på ett ändamålsenligt och korrekt sätt. Dock finns viss osäkerhet om e-posten hanteras och registreras fullt ut på ett korrekt sätt.

Sammanfattning

Granskningen visar att kommunstyrelsen måste utveckla sin handlingshantering så att den uppfyller lagens krav. Detta är särskilt viktigt med tanke på kommunstyrelsens ökade ansvarsområde i samband med den nya politiska organisationen från 2015. Det måste vara så att kommunstyrelsens registrator har fullständig kontroll över kommunstyrelsens samtliga handlingar. Lämpligt är att utarbeta en för kommunstyrelsen heltäckande dokumenthanteringsplan som ger information om vilka handlingar som finns och var dessa handlingar förvaras.

De rutiner som finns för post och posthantering i Orsa bör uppdateras. Vidare är det av stor vikt att resurser skapas för att fortsätta utbildningsinsatserna inom kommunens verksamheter kring korrekt hantering av handlingar.

Juni 2016

Hans Gåsste
PwC

Kommunledningskontoret
Cecilia Dahl-Bogg

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande, bemötande av revisorernas "granskning - registrering av handlingar".

Sammanfattning av ärendet

PwC har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning i syfte att säkerställa att myndigheterna i Orsa kommun registrera alt. förvara handlingar på ett korrekt sätt och i enlighet med gällande lagstiftning. Granskningen visar att det finns brister i kommunstyrelsens organisering och registrering/förvaring av allmänna handlingar.

Yttrande

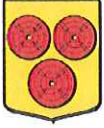
Anpassningen till den förändrade nämndsorganisationen har inte prioriterats, det beror dels på inväntande av den nya förvaltningsorganisationen, resursbrist, tiden har inte funnits samt är det kopplat till kostnader. Kostnaderna ligger framför allt i Public 360 där strukturen i systemet måste byggas om för att passa den nya organisationen, detta utförs av extern konsult.

Ett arbete är påbörjat för att se över och åtgärda de brister och förslag till åtgärder som revisionsrapporten pekar på.

I och med den nya förvaltningsorganisationen har bla. ett arbete påbörjats för att kartlägga det administrativa stödet samt nämndsstödet, när denna översyn är klar kommer vi att ha en bild av hur avdelningen kommer att vara sammansatt och vem som skall göra vad. När vi vet vem som skall göra vad kommer avdelningen för gemensamt stöd och medborgarservice att behöva prioritera resurser och tid för utbildning i dokument- och ärendehantering, där Public 360, kommunens dokument och ärendehanteringssystem, är ett viktigt verktyg. Samt prioritera tid och resurser för att säkerställa att styrdokument, rutiner, mallar etc är korrekta, anpassade till den nya organisationen och kommunicerade, dokumenthanteringsplanen är ett sådant dokument.

I dagsläget finns dokumenthanteringsplaner för vissa verksamheter. En översyn kommer att påbörjas för att uppdatera befintliga planer och upprätta planer där dessa saknas, dessa kommer sedan att sammanställs till en för kommunstyrelsen heltäckande dokumenthanteringsplan. Viktigt att tid och resurser prioriteras till detta av verksamheterna tillsammans med avd. Gemensamt stöd och medborgarservice.

Avseende behörigheter i kommunstyrelsens samtliga diarium, så är detta kopplat till kartläggningen av nämndsstödet, det är viktigt att beslutet om vilka som får dessa behörigheter är genomtänkt. Kommunen har i dagsläget ingen uttalad "huvudregistrator" med den samlade samordnade funktionen. För att minimera sårbarheten skulle det kunna vara lämpligt att kommunens kommunsekreterare samt utskottssekreterare tilldelas behörigheter för kommunstyrelsens diarium, utredning pågår.

En rutin av post och e-posthantering finns i kommunen daterad 2009 och uppdaterad 2016, denna finns tillgänglig på intranätet som samtliga kommunanställda har tillgång till, denna behöver ev ses över och få ny layout, men framförallt behöver den kommuniceras och göras känd i kommunens samtliga verksamheter.

Beslutsunderlag

Bilaga, revisionsrapporten "Granskning-Registrering av handlingar"

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som svar på revisorernas granskning.

Sändlista

KS

Ann-Therese Albertsson
Förvaltningschef

Övergripande målområden

Livskvalitet

Tillväxt

Medarbetare

Ekonomi

VERKSAMHETSMÅL

SERVICE- OCH UTVECKLING

Mål: Vår upplevda service till medborgare, besökare och intern i organisationen ska öka.
MÅTT: Nöjd medborgarindex NMI ska uppgå till 52, 2017, (NMI 43, 2014, inget resultat ännu för 2016)
Index för bemötande och tillgänglighet externt ska uppgå till 58, 2017 (54, 2014)
Index för bemötande och tillgänglighet internt ska uppgå till 60, 2017 (ingen jämförelse 2014)

Mål Våra medarbetare ska uppfatta sin arbetsplats som stimulerande.
Mått: Medarbetarindex ska uppgå till minst 75, 2018 (71, 2016)
Resultatet i medarbetarenkäten för organisation för hela kommunen ska uppgå till 60, 2018 (48, 2016)

Mål: Våra medarbetare ska ha en så bra hälsa som möjligt.
Mått: Ohälsotalet ska högst uppgå till 5,5 % 2017

Mål: Våra prognoser ska vara korrekta för att vara verkamma som verktyg i vårt arbete.
Mått: Utfallet 31 december 2017 får avvika med högst 2 % jämfört med prognosen vid halvårsskiftet.

LÄRANDE

(siffror i mätten tas av utskottet under september)

Mål: Ökad läsförståelse från x till y

Mått: Resultat på läs och skrivdelarna av nationella proven i ämnet Svenska i åk 3, 6 & 9.

Mål: Att minska resultat skillnaderna mellan pojkar och flickors resultat genom att höja resultaten för pojkar från x till y.

Mått: Betygsresultat i åk 6 & 9 samt nationella provresultat i svenska, matematik och engelska i åk 3, 6 & 9.

Mål: Ökad närvaro och studiero på lektionerna genom att arbeta strukturerat med relationskapande och lågaffektivt arbetssätt

Mått: Målet mäts med närvarostatistik samt resultat på Trivsel och Trygghetsenkät alt skolinspektionens elevenkät.

Mål Våra medarbetare ska uppfatta sin arbetsplats som stimulerande.
Mått: Vi ska öka från x till y i medarbetarindex.

Mål: Våra medarbetare ska ha en så bra hälsa som möjligt.

Mått: Hälsotalen inom verksamhetsområde lärande ska öka från x till y.

Mål: Verksamhetsområde Lärande ska ha en prognossäkerhet med maximalt 2 % differens mellan delårsbokslut och årsbokslut i förhållande till verksamhetsområdets omsättning.

Mått: Utfallet 31 december 2017 får avvika med högst 2 % jämfört med prognosen vid halvårsskiftet.

Beslut 6

